

Mål och nationella prov i årskurs 4

- Information till dig som förälder med barn i specialskolan

Inför höstterminen 2008 infördes nationella mål i årskurs 3 för ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik i grundskolan. För specialskolan gäller dessa mål för årskurs 4. Under våren 2009 genomförs en obligatorisk försöksomgång av nationella prov i årskurs 3 för dessa ämnen i grundskolan. För specialskolan blir proven obligatoriska våren 2010.

Svenska, svenska som andraspråk och teckenspråk

I specialskolan läser elever antingen ämnet svenska eller ämnet svenska som andraspråk. Vilket ämne eleven ska läsa beror bland annat på om eleven har ett annat modersmål än svenska. För specialskolan gäller att elever som har teckenspråk som sitt första språk läser svenska som andraspråk. Elever med svenska som modersmål läser teckenspråk som sitt andraspråk. Teckenspråk har egen kursplan med mål för årskurs 6 och 10.

Varför införs mål och nationella prov i årskurs 4?

Nationella mål och prov i årskurs 4 införs för att de ska bidra till att göra utbildningen mer likvärdig i hela landet. Likvärdig i detta sammanhang betyder att alla elever ska ha rätt att nå en lägsta garanterad kunskapsnivå. Om en elev har svårigheter att nå kunskapsmålen är det viktigt att det upptäcks så tidigt som möjligt och att skolan tillsammans med vårdnadshavaren ser över vilka särskilda stödinsatser som eventuellt behövs.

Målen och nationella proven är en del i skolans styrsystem

I dag finns två typer av mål: mål att sträva mot och mål att uppnå. Mål att sträva mot är det som styr planeringen av undervisningen och gäller för alla årskurser. Mål att uppnå är den kunskapsnivå som skolan ska arbeta för att alla elever ges möjlighet att nå. De mål som införts i årskurs 4 är mål att uppnå, vilket även finns för årskurs 6 och årskurs 10. Även om de flesta elever kan och ska komma längre i sin kunskapsutveckling så beskriver dessa mål vad eleverna minst ska kunna efter de fyra första åren i skolan.

De nationella prov som införs i specialskolans årskurs 4 våren 2010 i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik ger stöd för lärarens bedömning om eleven uppnått målen.

Syftet med de nationella proven är:

- att bidra till att eleverna i större utsträckning når de uppsatta målen,
- att visa på elevers starka och svaga sidor i ämnet, samt
- att stödja en likvärdig och rättvis bedömning.

Vad innebär målen och proven för mitt barn?

Mål att uppnå i årskurs 4 ligger till grund för den uppföljning av elevens kunskaper som ska ske kontinuerligt redan från årskurs 1. En kontinuerlig uppföljning från det att barnet börjar skolan förebygger att eleven får svårigheter att nå målen. Om uppföljningen visar att eleven kommer att ha svårt att nå målen har han/hon rätt till särskilt stöd.

Under vårterminen i årskurs 4 får eleven visa sina kunskaper i ett nationellt prov. De nationella proven är utformade så att de kan komma in på ett naturligt sätt i undervisningen. Provet är ett stöd i bedömningen av i vilken mån eleven nått den kunskapsnivå som alla elever minst ska ha nått i slutet av det fjärde skolåret.

Hur berörs jag som förälder/vårdnadshavare av målen och proven?

Nationella mål tidigt i skolan kan underlätta för föräldrar att följa barnets kunskapsutveckling. Därmed blir det också lättare för föräldrar att hävda rätten till särskilt stöd om eleven befaras att inte nå målen i årskurs 4.

Med stöd av resultaten från det nationella provet gör läraren en samlad bedömning av elevens kunskaper i förhållande till målen. Denna bedömning dokumenteras i en skriftlig kunskapsprofil. Kunskapsprofilen är en bra utgångspunkt vid samtal mellan vårdnadshavare och skola.